

sion lægger David Keeble op til en diskussion af, hvilke resultater man kan forvente i de kommende år som følge af Englands medlemskab af E.E.C.

Viggo Hansen

M.D. Lobel & W.H. Johns (eds.): The Atlas of Historic Towns.

Vol. 2: Bristol, Cambridge, Coventry, Norwich. The Scolar Press Ltd. London 1975. 42 cm. Pund 25.00.

Baggrunden for denne atlasudgivelse er en i sin tid af den internationale historikerkongres nedsat Commission for the History of Towns med det formål at udgive nationale byatlaser, der skulle danne basis for sammenlignende studier af byudvikling. Efter det første britiske bind i 1969, der omfattede 8 byer, dannedes en komité: Historic Towns Trust til varetagelse af senere udgivelser, og det første resultat foreligger hermed. Bag Historic Towns Trust står en række prominente navne og titler foruden forskere, der borger for den videnskabelige kvalitet. Takket være denne organisation har der stået betydelige økonomiske bidragydere bagved, uden hvilke arbejdet næppe havde været muligt. De ansvarlige forfattere er som rimeligt historikere, men med en tværfaglig medarbejderstab. Den britiske historiske tradition er garant for, at teksten giver vægtige bidrag til byernes tidlige økonomiske og sociale baggrund, der i de fleste tilfælde er en afspejling og forstærkning af Englands økonomisk-sociale historie. Det kartografiske arbejde bygger over samme skema for de 4 byer: detaljerede kort i målestokkene 1:2.500 og 1:5.000 på et grundlag fra 1700-tallets slutning, hvorpå med farver er indlagt de historiske træk: administrative grænser, gadenavne, bygninger fra omkr. 1800 og før, samt topografiske detaljer i en vis udstrækning. Ligeledes er der stor overensstemmelse i teksterne, selv om den enkelte forfatter har vægtet de forskellige perioder noget forskelligt, dels efter sit speciale, dels efter rigdommen af historiske kilder. Talrige fodnoter hører naturligvis hjemme blandt historikere, men man har totalt afholdt sig fra illustrationer i øvrigt. Alt i alt et yderst tiltalende værk med en grundig, oplysende og letflydende tekst, der på en værdig måde illustrerer engelsk kartografisk kunnen, når den er bedst.

Viggo Hansen

Ronald Peel, Michael Chisholm & Peter Haggett (eds.): Processes in physical and human geography.

Heinemann Educational Books Ltd. London 1975. 417 s., talr. fig. og tab. 24 cm. Pund 8.25.

En samling essays til markering af at Bristol Universitets Department of Geography har bestået i 50 år. Alle bidragydere har da også været ansat her. Det ses af emnelisten, at de vigtigste forskningsområder er hydrologi og for kulturgeografiens vedkommende politiske beslutningers konsekvenser for social- og økonomisk-geografiske forhold. Til den sidste gruppe hører Barry Garners afhandling om Kommunalreformens konsekvenser i Danmark med Ringkøbing kommune som eksempel. Den er en del af et større forskningsprojekt ved Århus Universitet, og man er startet med ulemperne: De administrative centrer forringede tilgængelighed og den mangelfulde kompensations herfor. Nu ligger Ringkøbing jo meget eksentrisk i kommunen, men den er ikke enestående på det punkt. Afhandlingen ligger på et højt plan og lover godt for det interessante projekt.

Ruth Helkiær Jensen

Dietmar Beck: East Lothian.

Die Entwicklung einer schottischen Kulturlandschaft. Universität Hamburg. Abhandlungen aus dem Gebiet der Auslandskunde, Band 74-Reihe C (Naturwissenschaften) Franz Steiner Verlag GmbH, Wiesbaden 1975. 352 s., 75 fig. 18 × 26 cm. DM 84,-.

Arbejdet indleder med en dybtgående analyse af den aktuelle, agrare situation i East Lothian, der kendetegnes ved en klar opdeling i højdezoner, og forf. benytter lejligheden til at fremsætte velbegrundede forslag til en forbedret økonomisk landbrugsstruktur. Men først og fremmest er undersøgelsen tilrettelagt som en retrospektiv analyse af kulturlandskabsudviklingen, et historisk-geografisk arbejde, der i høj grad benytter sig af geografiske variable i tilknytning til arbejdet med et for tilfældet righoldigt dokumentarisk stof, dels ældre kort dels skriftlige kilder. Men forf. går endnu et skridt, idet han har foretaget en dybtgående feltanalytisk forskning med spade og målebånd.

Som variable benyttes indikatorer for egenskaber ved terrænet, jordbundsforhold, bebyggelsesrelikter og højryggede agre ud fra form og udstrækning. Det Resultatet af de følgende korrelations-

analyser sætter forf. i stand til at opstille en relativ aldersgruppering af højryggede agre ud fra form og udstrækning. Det ældste lag menes at kunne henføres til det 13. årh., måske tidlig middelalder, det yngste til tiden umiddelbart før udskiftningen i det 17. årh., mens de mellem-liggende 2 alderslag sandsynligvis må dateres til det 15. og 16. årh.

Med denne teknik er den historisk-geografiske forskning nået et godt skridt videre i studiet af agrare kulturrelikter, og arbejdet vil sikkert sætte sig spor i den kommende ødegårdsforskning. Men anmelderen kan ikke undlade at bemærke, at dette særdeles kvalificerende arbejde kun har kunnet lykkes fuldt ud, fordi forf. har haft et indgående kendskab til både naturgeografi og kulturgeografi og de herunder benyttede metoder, samt økonomiske midler til ikke alene selve den tid- og arbejdskrævende undersøgelse, men også til udarbejdelsen og trykningen af de 75 bilagsfigurer i form af gengivelser af gamle kort, tematiske kort, flyfotos, fotografier, korrelationsdiagrammer, korogrammer foruden egentlige bilagskort, deriblandt et meget smukt med indtegnede kulturrelikter.

Viggo Hansen

R.M. Pritchard: Housing and the Spatial Structure of the City.

Cambridge geographical studies 7. Cambridge University Press, London 1976. 234 s., 68 fig., 11 tab. 23 cm. Pund 8.50. Monografien beskriver de vigtige forandringer i den boligmæssige mobilitet i Leicester i de sidste hundrede år. På grundlag af denne beskrivelse diskuteres det generelle beboelsesmønster i britiske byer. Den boligmæssige mobilitet — eller flyttemønsteret — analyseres ved hjælp af en stikprøve fra Leicester. Mange almindelige socialgeografiske parametre indrages, og den valgte bys vækst beskrives fyldigt.

Titlen på monografien lover imidlertid mere generelle konklusioner. Her må forf. nøjes med at forsøge at slutte fra enkelttilfældet Leicester til det generelt britiske. Alligevel lykkes det at give en beskrivelse af boligmarkedet og flytningsmønsteret set i sammenhæng med samfundsudviklingen. Bogens styrke ligger dog i Leicesters-analysen og i den grundige diskussion af flyttemønsteret og flytningernes årsag. Bogens sigte og niveau er videnskabeligt, og dens nytte er af oplysende art.

Christian Wichmann Matthiessen